

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Економічний факультет

Кафедра менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана

з навчально-методичної роботи

«_____» _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент

для студентів

галузь знань	10 Природничі науки
спеціальність	105 Прикладна фізика та наноматеріали
освітній рівень	Бакалавр
освітня програма	Еконофізика
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	Денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	V -ий
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: **Деркач Оксана Геннадіївна**, к.е.н., доцент кафедри менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробник: **Деркач Оксана Геннадіївна**, к.е.н., доцент кафедри менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності.

Затверджено

Зав.кафедри _____

_____ (Максим СИТНИЦЬКИЙ)

Протокол № 1 від «31» серпня 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем

Протокол № 1 від «31» серпня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії _____ (Аліна Магомедова)

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету

Протокол № від « » _____ 2022 р.

Голова науково-методичної комісії _____ (Сергій РАДЧЕНКО)

ВСТУП

1. Мета навчальної дисципліни – отримання студентами комплексу знань з теоретичних основ менеджменту, розвинути практичні навички використання психологічних даних та рекомендацій для досягнення успіху в управлінській діяльності. Дисципліну сфокусовано на вивченні загальні закономірності, принципи формування, функціонування та розвитку системи управління організацією; управлінські відносини.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Успішне опанування курсів «Економічна теорія», «Вища математика», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства».

2. Знання теоретичних основ макро- та мікроекономіки, психології, соціології, права, економічної теорії, фінансів, економіки підприємства.

3. Вміти розраховувати економічні показники, обробляти статистичні дані, аналізувати статистичну інформацію.

4. Володіти елементарними навичками: математичного моделювання, прогнозування, користування Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, Microsoft PowerPoint.

3.Анотація навчальної дисципліни:

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. «Теоретичні основи менеджменту». Предмет, мета і завдання менеджменту. Історична періодизація розвитку менеджменту. Сучасна система поглядів на менеджмент. Особливості управлінської праці. Сутність поняття «організація». Основні ознаки та класифікація організацій. Складові внутрішнього і зовнішнього середовища прямого та непрямого впливу. Характеристика залежності цілей підприємства від стадії життєвого циклу. Особливості формальних та неформальних груп. Сили конкуренції за М.Портером. Сутність та особливості проведення PEST, SWOT, SNW-аналізів, бенчмаркінг. Організаційна структура управління: сутність поняття, принципи побудови, класифікація. Методи управління. Поняття і загальна характеристика комунікацій; види комунікацій в управлінні.

2. «Практичні засади менеджменту». Планування як функція менеджменту : сутність, задачі планування, принципи, види планування і їх взаємозв'язок. Сутність функції організування, основні складові. Централізація і децентралізація при побудові організаційної структури підприємства. Визначення обов'язків і повноважень. Поняття і роль мотивації у менеджменті. Потреби і винагороди, мотиви і стимули. Мотиваційний клімат у колективі. Мотиваційна структура людини. Зміст та види контролю. Процес контролю, етапи його здійснення; ефективність і техніка проведення контролю. Організація самоконтролю в організації. Керівництво в організації. Особистий вплив і влада. Необхідність влади в управлінні. Баланс влади. Форми влади і впливу. Класифікація основ влади. Порівняльна характеристика різних методів впливу на підлеглих.

4. Завдання навчальної дисципліни (навчальні цілі):

–ознайомити студентів із теоретичними та практичними основами менеджменту;
–сформувати у студентів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у сфері менеджменту;

–розвинути практичні навички використання психологічних даних та рекомендацій для досягнення успіху при прийнятті управлінських рішень; в управлінській діяльності в цілому;

–сформувати вміння застосовувати системний підхід при вивченні основних теоретичних положень курсу.

Дисципліна спрямована на досягнення таких загальних та фахових (предметних) компетентностей випускника: Загальні: ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, ЗК 8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні; ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК 11. Здатність працювати в команді; ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії; ЗК 13. Здатність працювати автономно; Фахові: ФК2. Здатність брати участь у плануванні і виконанні експериментів та лабораторних досліджень властивостей фізичних систем, фізичних явищ і процесів, обробленні й презентації їхніх

результатів; ФК 6. Здатність брати участь у обробленні та оформленні результатів експерименту; ФК 7. Здатність до постійного розвитку компетентностей у сфері прикладної фізики, інженерії, економіки та комп'ютерних технологій; ФК 9. Здатність використовувати методи і засоби теоретичного дослідження та математичного моделювання в професійній діяльності

Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 – знати, 2 – вміти, 3 – [комунікація], 4 – [автономність та відповідальність])		Методи		Бал у підсумковій оцінці
Код	Характеристика результату	викладання та навчання	оцінювання	
1.1.	Знати: Демонструвати системні знання концепцій, категоріального апарату менеджменту як науки та функціональної сфери господарської діяльності ринкових суб'єктів;	лекції	письмова контрольна робота	5
1.2	Знати соціально-психологічні проблеми менеджменту, проблеми мотивації, організування та контролю діяльності працівників організації, проблеми управління розвитком, змінами, групами	лекції, практичні роботи	виконання тестових та ситуаційних завдань,	10
2.1.	Вміти: Вести усне і письмове професійне спілкування українською мовою, підготувати й виступити з само презентацією	практичні роботи	захист практичних робіт	5
2.2.	Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній сфері.	практичні роботи, ділова гра	самостійна робота	10
2.3.	Застосовувати системний підхід при вивченні основних теоретичних положень курсу.	практичні роботи	тестові завдання	10
3.1.	Комунікація Вироблення практичних навичок роботи в групі, демонструвати вміння взаємодіяти з людьми та впливати на їх поведінку, аргументувати власну точку зору в дискусії на основі етичних міркувань, соціально відповідально; виявляти здатність до саморозвитку, навчання впродовж всього життя	лекції, практичні заняття	дискурс, залік	10
3.2	Збирання, обробка та презентація емпіричних даних у вигляді дослідження внутрішнього і зовнішнього середовища організації	практичне заняття, самостійна робота	захист самостійних завдань,	15
3.3	Вироблення у студентів практичних навичок проведення дослідження наукових джерел, обговорення наукової новизни та проблем, що виявлені в його результаті	практичне заняття,	Захист самостійної роботи	15
автономність та відповідальність: продемонструвати розуміння особистої відповідальності за професійні та/або управлінські рішення чи надані пропозиції/рекомендації, які можуть впливати на систему управління в організації, зокрема під час				
4.1.	Прийняття і обґрунтування рішення щодо генерування та розробки ідей місії організації	практичні заняття, дискусія, ділова гра, практичні завдання, самостійна робота	презентація та захист самостійних завдань, дискурс, залік	до 20%
4.2	Оцінювання складових внутрішнього середовища організації			
4.3	Вибір оптимальної для організації організаційної структури та прийняття управлінських рішень щодо системи мотивування працівників			

6. Співвідношення результатів вивчення дисципліни з програмними результатами навчання.

Програмні результати навчання	Результати вивчення дисципліни (за кодами)											
	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3	
ПРН 1. Знати і розуміти сучасну фізику на рівні, достатньому для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем прикладної фізики, прикладної економіки			+	+	+		+	+			+	+
ПРН 2. Застосовувати ефективні технології, інструменти та методи експериментального дослідження властивостей речовин і матеріалів, включаючи наноматеріали, при розв'язанні практичних проблем прикладної фізики, методи розрахунків при розв'язанні економічних задач			+					+	+		+	+
ПРН 7. Застосовувати фізичні, математичні та комп'ютерні моделі для дослідження фізичних явищ, економічних процесів, розробки приладів і наукоємних технологій	+	+		+	+			+		+		

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів: (макс. 100 балів / мінім. 60 балів)

1. Усне опитування, дискусія (РН 1.1-1.2.; 2.1-2.3; 3.1-3.3; 4.1-4.3) – 20 балів / 8 балів;
2. Модульна контрольна робота (2 МКР, по 10 балів макс. кожна) (РН 1.1-1.2.; 2.1-2.3; 3.1-3.3; 4.1-4.3) – 20 балів / 8 балів;
3. Самостійна робота – індивідуальні завдання (РН 1; 2.1-2.3;3.2;4) – 20 балів / 8 балів;

- підсумкове оцінювання

Підсумковий контроль здійснюється у формі письмової контрольної роботи, яка оцінюється максимум у 20 балів та проводиться на одному з останніх семінарських занять з дисципліни. Підсумкова оцінка з дисципліни студенту виставляється за результатами роботи протягом семестру як сума балів, отриманих впродовж навчального семестру, включаючи бали, отримані за виконання самостійної роботи та підсумкової контрольної роботи.

Іспит виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру.

	Семестрова кількість балів	Підсумкова контрольна робота	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрове оцінювання таких видів робіт, як: дискусії, опитування, виконання ситуаційних завдань, тестування, контрольні роботи здійснюються під час занять, які відбуваються за розкладом.

Самостійна робота студента полягає в систематичному опрацюванні звітів про результати діяльності суб'єктів господарювання. Засвоений матеріал підлягає перевірці на кожному семінарському занятті у формі усного опитування. Крім того, результати самостійного опрацювання матеріалу перевіряються у вигляді коротких письмових робіт двічі (протягом модульних тижнів).

Відпрацювання пропущених занять здійснюється шляхом виконання студентом

додаткових розрахункових завдань із дисципліни.

* У випадку виникнення додаткових питань та складних ситуацій під час навчального процесу, їх вирішення здійснюється з посиланням на засади Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

7.3. Шкала відповідності

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА ІНШИХ ФОРМ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ

№ лекції	Тема лекції	Кількість годин		
		Лекції	Практ.	Сам.роб
Змістовий модуль 1.				
“Теоретичні основи менеджменту”				
1	Менеджмент: наука, практика та мистецтво управління	2	2	4
2	Історична періодизація менеджменту	2	2	4
3	Закони, закономірності, принципи та методи управління	2	2	4
4	Організація як об’єкт управління	2	2	4
5	Організаційні структури управління підприємством	2	2	4
6	Процес прийняття управлінських рішень	2	2	4
7	Комунікації в управлінні	2	-	4
<i>Модульна контрольна робота 1</i>		-	2	-
Змістовий модуль 2.				
“Практичні засади менеджменту”				
8	Функції менеджменту	2	2	4
9	Планування як функція менеджменту	2	2	4
10	Функція організації в економічному механізмі	2	2	6
11	Мотивація як функція менеджменту	2	2	6
12	Функція менеджменту – контроль	2	2	6
13	Керівництво, влада, особистий вплив	2	2	6
14	Управління стресами та конфліктами	2	-	4
<i>Модульна контрольна робота 2</i>		-	2	-
ВСЬОГО		28	28	61

Загальний обсяг **120** год., в тому числі: лекцій – **28** год., практичних занять – **28** год., самостійної роботи – **61** год., консультації – **3** год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. 2-га редакція. URL : https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf (дата звернення 05.09.2022).
2. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г. Основи менеджменту : підручник. К. :“Академвидав”, 2003. 416 с.
3. Білорус Т.В., Горбась І.М. Менеджмент: практикум. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2014. 471 с.
4. Жилінська О.І., Деркач О.Г. Менеджмент. Практикум для неекономічних спеціальностей: навчальний посібник. Київ: Прінтеко, 2021. 328 с.
5. Міждисциплінарний словник з менеджменту : навч. посіб. / за ред. Д. М. Черваньова, О. І. Жилінської. К. : Нічлава, 2011. 624 с.
6. Осовська Г.В., Осовський О.А. Менеджмент: Підручник. Видання 4-е, перероблене і доповнене. - К.: Кондор-Видавництво, 2015. - 563 с.
7. Менеджмент : Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.
8. Петруня Ю. Є., Петруня В. Ю. Менеджмент. Практикум : навч. посіб. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 104 с.
9. Шегда А.В. Менеджмент : підручник. – К.: Т-во «Знання», 2004. 687с.

Додаткова:

1. Астахова / Маркетинг: Навч. посіб./Харківський національний економічний ун-т. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2006. – 208 с.
2. Безус А.М., Менеджмент: навчальний посібник : К.: АМУ, 2015. 268 с. 11. Василенко В. О. Теорія і практика розробки управлінських рішень: Навчальний посібник / Василенко В. О. – К. : ЦУЛ, 2003. – 420 с.
Кондратюк Н.В., Менеджмент: практикум. Харків : ХНАУ, Смугаста типографія, 2016. 219 с.
3. Кузьмін О. Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту : підруч. : Вид. 2-ге, випр., доп. К. : Академвидав, 2007. 464 с.
4. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2015. 563 с.
5. Побудова системи грейдів своїми силами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pravo-ukraine.org.ua/blogs/hr/rekryting/4429-pobudova-sistemi-grejdiv-svojimi-silami>].
6. Шоробура, І. М., Долинська О.О., Практикум з менеджменту : [посібник]. Хмельницький : Цюпак, 2017. 285 с.
7. Drucker, P. F. (2007). Management challenges for the 21st century. Routledge. 202 p.
8. Ball, D.R. (2010), “A Technology, Innovation, and Operations Strategic Model for Both Domestic and Global Sustainability”, Proceedings of the Northeast Business & Economics Association, pp.485-491.
9. Менеджмент. Портал для управлінців [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.management.com.ua>

Викладачі:

О. Г. Деркач